

Zápis z jednání Rady pro kosmické aktivity konané dne 13.11.2007

Místo: Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR, místnost E106, Karmelitská 7, Praha 1

Přítomni:

Členové Rady: J. Kolář, F. Fárník, Č. Bárta, P. Bareš, J. Bartoň, J. Brzobohatý, V. Fiala, P. Lála, P. Ondráček, H. Hutařová (za M.Pichla-MD), F. Vejražka, M. Kasal

MŠMT: J. Bystřická

CSO: J. Šobra

Nepřítomni: T. Hájek, V.Kopal, L. Sehnal, M. Grun, M. Chvojka, Z. Němeček, K. Dobeš, M. Pichl

---

Program jednání:

1. Stav řešení projektů PECS
  - a. pravidla financování vědeckých projektů (dle pravidel rozeslaných 9.8.2007)
2. ESA
  - a. informace o zahájení přístupových rozhovorů
  - b. ESA audit (viz příložená zpráva)
  - c. připomínky k návrhu textu Přístupové dohody mezi ČR a ESA (příloha)
3. Zpráva z jednání výborů PECS a IRC
4. Mezinárodní astronautický kongres 2007 (IAC 2010 v Praze)
5. Různé

1. ESA

Členové rady byli obesláni v mailu spolu s pozvánkou na schůzi ČRKA těmito materiály:

- a) zpráva o průmyslovém auditu ESA
- b) český překlad ESA Convention (Úmluva ESA)
- c) návrh přístupové dohody ČR do ESA.

a) informace o zahájení přístupových rozhovorů

V červnu byly zahájeny rozhovory o vstupu ČR do ESA, česká delegace byla seznámena s hlavními přístupovými dokumenty a finančními záležitostmi. Jednání o vstupu vede MŠMT a organizuje paní Jana Bystřická.

Dotazy a komentáře

- *Kdy lze očekávat datum vstupu ČR do ESA? (V. Fiala)*
Podpis dohody o vstupu lze očekávat v červnu 2008. Od podpisu dohody však bude trvat odhadem jeden rok, než bude dohoda v ČR ratifikována.
- *Nešlo v textu přístupové dohody ošetřit klesající kurz EUR s ohledem na velikost příspěvku do ESA, který tak časem z pohledu kurzu Koruny devaluje? (Č. Bárta)*
Z hlediska úpravy textu v dohodě toto řešit nelze.
- *Poznámka ke koeficientu průmyslové návratnosti – výzva pro CSO, aby byl co nejpříznivější. (Č. Bárta)*
Maximální zapojení českého průmyslu v projektech ESA je jedním z hlavních cílů a náplní práce CSO.
- *Proč se nazývá výše zmíněný koeficient pouze jako „koeficient průmyslové návratnosti“, když ESA provozuje i vědeckovýzkumné programy? (Č. Bárta)*
Protože se tento koeficient počítá jen z úspěšnosti členských zemí v získávání průmyslových kontraktů.

Vědecké přístroje pro mise uskutečňované v rámci programu Science a související vědecká činnost není z rozpočtu tohoto programu hrazena. Z povinného příspěvku do „Scientific Programme“ se hradí stavba samotné družice její vypuštění a provoz. Náklady na vývoj

přístrojů vybraných jako vědecké vybavení určité družice či sondy je možné krýt z případného příspěvku do volitelného programu PRODEX nebo vlastních národních zdrojů.

- *Je ve státním rozpočtu počítáno již nyní s příspěvkem do ESA? (P. Ondráček)*
S příspěvkem je počítáno na rok 2009, kdy ČR pravděpodobně ratifikuje dohodu o vstupu ČR do ESA (pokud bude úspěšně podepsána během roku 2008).

b) ESA audit

10.-12. října proběhl průmyslový audit ESA (zpráva byla rozeslána). Podle neoficiálního sdělení některých členů ESA Task Force teamu byl audit hodnocen pozitivně. Více o průmyslovém auditu nalezne Rada na webu CSO.

c) připomínky k návrhu textu Přístupové dohody mezi ČR a ESA

Rada byla vyzvána, aby vyjádřila své případné připomínky k přístupové dohodě ČR o vstupu do ESA (viz příloha v emailu s pozvánkou na schůzi ČRKA). Tyto musí být prostřednictvím CSO doručeny MŠMT nejpozději do 25. listopadu.

2. Stav řešení projektů PECS

V současné době je v řešení 22 projektů o celkové výši zhruba 5,5 M€. Tedy již nyní je vyčerpán navrhovaný minimální pětiletý příspěvek do PECS. Z toho důvodu byl podán návrh na navýšení příspěvku do PECS:

v roce 2007 o 0,9 M€, tedy celkem na rok 2007 1,9 M€
na 2008 byl navržen celkový příspěvek 2,4 M€
na 2009 byl navržen celkový příspěvek 6,9 M€

Navýšení na rok 2007 a celkové příspěvky na roky 2008-9 byly schváleny usnesením vlády ČR č. 1259 ze dne 7. 11. 2007.

a) Vědecké projekty

Z 11 vědeckých projektů (10 [astrofyzikálních](#) a 1 z oblasti [medicíny](#)) jsou jen dva na výrobu vědeckých přístrojů. Zbývající astrofyzikální projekty jsou zaměřeny na analýzu archivních družicových dat. Do budoucna je třeba tento poměr výrazně změnit ve prospěch letových experimentů. Pro prosté zpracování dat by finanční prostředky na kosmický program měly být užívány jen výjimečně. Pozornost vědeckých pracovišť by se proto měla hlavně zaměřit na zapojení do plánovaných vědeckých misí s návrhem aktivní spoluúčasti, tak jsou vyhlašovány v podobě Call for ideas nebo Announcement of Opportunity (AO). Prvním příkladem je v tomto směru mise Solar Orbiter.

O současném stavu přípravy tohoto projektu informoval dr. F. Fárník. Dvě české instituce (AÚ AVČR a ÚFA AVČR) jsou partnery ve třech mezinárodních konsorciích, které mají vysokou pravděpodobnost uspět ve výběrovém řízení na jimi navržené přístroje na palubu Solar Orbiter.

Náklady na přístroje budou asi 3-4 M€ po celou dobu trvání projektu, tedy 7 let. CSO poskytne garanční dopis, ve kterém zodpovědnému pracovníkovi ESA a vedoucím konsorcií potvrdí připravenost ČR financovat z programu PECS výrobu příslušných letových prvků.

ÚFA AVČR a AÚ AVČR byly vyzvány k podání kompletních návrhů projektů PECS pro misi Solar Orbiter včetně finanční rozvahy do CSO (info@czechspace.cz). Celkově budou pro misi Solar Orbiter podány tři projekty PECS. CSO rozešle návrhy PECS do 7.12.2007 členům Rady k posouzení s termínem vyjádření 15.12.2007. V případě podstatných nejasností se svolá pravděpodobně 10. ledna výjimečná schůze ČRKA, aby bylo možné do 15. 1.2008 odeslat do ESA dopis garantující finanční závazek.

b) Návrh finančního limitu pro projekty na zpracování vědeckých dat

V návaznosti na předcházející informace o projektech PECS dr. Fárník přednesl návrh, aby výše příspěvku pro nové vědecké projekty (během trvání PECS i následně po vstupu do ESA) orientované pouze na analýzu dat, byla finančně limitována 50 000 € / rok. Smyslem tohoto návrhu je směřovat finance určené na kosmonautické aktivity spíše do projektů zaměřených na vývoj vědeckých přístrojů a jiného hardware.

Dotazy a komentáře

50 000 € / rok se zdá být málo, projekty se začnou zmenšovat. (V. Fiala)

Limit je na jeden projekt, bez ohledu na počet lidí, které na něm pracují? (Č. Bárta)

Zmíněnou finanční částku je třeba chápat jako příspěvek vědeckému ústavu navíc, jako odměnu ke standardní výplatě vědeckých pracovníků (např. pro cestovní náklady na konference).

Jakým způsobem získá ČR zpět příspěvek do povinného vědeckého programu, když z něj nelze financovat vědecké přístroje? (V. Fiala)

Z povinného příspěvku do „Scientific Programme“ se hradí jen vypuštění a stavba samotné družice (bez vědeckých přístrojů). Návratnost těchto prostředků záleží na úspěšnosti českého průmyslu v získávání zakázek v průmyslových ITT na stavbu družice.

Rada neměla proti návrhu finančního limitu námitek a návrh schválila.

3. Zpráva z jednání výborů PECS a IRC

a) IRC – Výbor pro mezinárodní vztahy ESA - P. Lála

Při posledním zasedání se poprvé účastnilo Rumunsko. Bude se projednávat možnost vyjadřovat se k průběhu jednání, aby ČR neměla jen statut pasivního pozorovatele. Pan Lála předá materiály z posledního IRC do CSO. Příští zasedání bude v únoru.

b) Výbor PECS – J. Kolář

Proběhlo druhé zasedání, jako pozorovatel se zúčastnilo poprvé Polsko, které v současné době pracuje na listině projektů PECS, kterou musí vyhotovit a předložit ESA do konce dubna 2008. Schvalovaly se nové projekty PECS ČR a Rumunska, které byly podány od minulého zasedání. Rumunsko si stanovilo minimální roční příspěvek do PECS 2 M€ a navrhuje velmi nákladné projekty, až 1,6 M€. Polsko počítá s příspěvkem min. 1 M€.

Výbor PECS se podle stávajících pravidel formálně vyjadřuje ke každému novému projektu z každé členské země. Znamená to, že projekty PECS se nejprve schvalují ve výborech ESA dle tematického zaměření projektu (navigace, pozorování Země, technologie apod.). Následně jsou schvalovány ve finančním výboru a výboru pro průmyslové aktivity, a až nakonec ve Výboru PECS. Tato procedura není efektivní a je jedním z bodů navržených k úpravě stávajících pravidel, taktak jsou obsaženy v přílohách Dohody PECS.

Dále se jednalo o nových potenciálních zemích kandidujících do PECS. Po Estonsku, které uzavřelo s ESA rámcovou dohodu o spolupráci je další aktivní zemí Kypr.

4. Mezinárodní astronautický kongres 2007 (IAC 2010 v Praze)

Česká kosmická kancelář byla účastníkem každoročního Mezinárodního astronautického kongresu, který se konal ve dnech 24.-28.9.2007 v indickém Hyderabadu. Po loňské neúspěšné kandidatuře na pořádání tohoto kongresu v roce 2009 předložila opět CSO svoji kandidaturu na uspořádání této světové události v kosmonautice o rok později. Vzhledem k předcházejícímu intenzivnímu jednání mezi delegáty jednotlivých zemí včetně loňského vystoupení, se pro kandidaturu České republiky vyslovili jednomyslně všichni delegáti valného shromáždění Mezinárodní astronautické federace IAF. Znamená to, že v Praze se uskuteční 61. Mezinárodní astronautický kongres v roce 2010.

5. Různé

a) Ing. P. Ondráček informoval o jednání Telekomunikační unie v Ženevě, které se týkalo využívání frekvenčních pásem. Výsledky jednání budou do konce roku k dispozici na webu a CD.

b) Problém s neplacením DPH u projektů PECS byl oficiálně uzavřen vyjádřením Ministerstva financí. Jeho praktické uplatnění může být ztíženo tím, že stanovisko souhlasící s přiznáním výjimky pro fakturaci prováděné do ESA, nebylo promítnuto do prováděcí vyhlášky.

Zapsal: Josef Šobra

Schválil: Jan Kolář